

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
TP. BUÔN MA THUẬT
TỈNH ĐẮK LẮK**
Số: 19/2021/QĐST-VDS

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Buôn Ma Thuột, ngày 01 tháng 6 năm 2021

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BUÔN MA THUẬT TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hồng Thanh.

Thư ký phiên họp: Bà Đỗ Thị Hồng Hà - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột tham gia phiên họp: Ông Y Lương Bĩa- Kiểm sát viên.

Ngày 01 Tháng 6 năm 2021, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 18/2021/TLST-VDS ngày 05 tháng 5 năm 2021 về việc “yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 34/2021/QĐST-VDS ngày 21 tháng 5 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà H'R, sinh năm 1957 địa chỉ: Tổ dân phố 3, phường E, thành phố B, tỉnh Đ (có mặt)

- *Người có quyền, nghĩa vụ liên quan:*

+ Ông Y H, sinh năm 1956; địa chỉ: Tổ dân phố 3, phường E, thành phố B, tỉnh Đ (vắng mặt)

+ Ông Y N - sinh năm 1983, Y Hu - sinh năm 1987, Y Ng - sinh năm 1990, H C - sinh năm 1993,

Cũng địa chỉ: Tổ dân phố 3, phường E, thành phố B, tỉnh Đ, (đều có đơn xin vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, quá trình tham gia tố tụng và tại phiên họp, người yêu cầu trình bày:

Bà H'R là vợ của ông Y H kết hôn ngày 14/4/1980 tại UBND phường E, thành phố B, tỉnh Đ quá trình chung sống ông bà có 04 người con, gồm: Y N - sinh năm 1983, Y Hu - sinh năm 1987, Y Ng - sinh năm 1990, H C - sinh năm 1993.

Trước năm 2019 sức khỏe, tinh thần của ông Y H hoàn toàn bình thường, tuy nhiên sau khi bị tai biến và phẫu thuật cắt túi mật vào cuối năm 2019 đến nay thì

ông Y H bị liệt nửa người và có những biểu hiện bất thường không nhận thức được mọi thứ xung quanh, chỉ nằm một chỗ trong nhà và phải có người lo cho việc ăn uống, vệ sinh cá nhân cho ông Y H.

Quá trình trên ông Y H không sử dụng rượu, bia, ma túy hay các chất kích thích khác. Sau khi bị bệnh gia đình đã đưa ông Y H đi chữa bệnh, nhưng không khỏi. Ngày 20/02/2019 Y H được Ủy ban nhân dân thành phố B trợ cấp xã hội thường xuyên tại cộng đồng đối với đối tượng người khuyết tật nặng là người cao tuổi theo quy định tại nghị định 28/2012/NĐ-CP ngày 10/4/2012. Hiện tại ông Y H đang được Bà H'R chăm sóc.

Nay bà H'R yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Y H mất năng lực hành vi dân sự đồng thời đề nghị Tòa án cử bà H'R là người giám hộ, đại diện theo pháp luật của ông Y H.

* Những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan ông Y N, Y Hu, Y Ng, bà H Ỗ trình bày: Điều thống nhất với nội dung trình bày của bà H'R, đồng thời đề nghị Tòa án cử bà H'R là người đại diện theo pháp luật của ông Y H.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột phát biểu ý kiến: Quá trình giải quyết việc dân sự Thẩm phán, Thư ký phiên họp và đương sự đã thực hiện theo đúng trình tự quy định của Bộ luật tố tụng dân sự (BLTTDS). Căn cứ vào Kết luận pháp y tâm thần số 103/KLGĐ ngày 19/5/2021 của Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Tây Nguyên đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột áp dụng khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, khoản 1 Điều 376 và Điều 387 Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự: Chấp nhận đơn yêu cầu của bà H'R, tuyên bố ông Y H mất năng lực hành vi dân sự theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột nhận định:

[1]. Về tố tụng: Đối với những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Y N, Y Hu, Y Ng, bà H Ỗ có đơn đề nghị xin giải quyết vắng mặt. Căn cứ vào Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự Tòa án vẫn tiến hành phiên họp.

[2]. Về nội dung: Xét yêu cầu của bà H'R yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Y H mất năng lực hành vi dân sự.

Từ năm 2019 sức khỏe, tinh thần của ông Y H bị liệt nửa người và có những biểu hiện bất thường như không thể chăm sóc bản thân có những lời nói bất thường không nhận thức được mọi thứ xung quanh, hàng ngày chỉ ở trong nhà, từ trước đến nay ông Y H không sử dụng bất kỳ chất kích thích nào. Gia đình đã đưa ông Y H đi chữa bệnh nhưng không khỏi.

[2.1]. Theo nhận xét của những người hàng xóm của ông Y H là bà H và H O có xác nhận của ban tự quản (buôn A) Tổ dân phố 3, phường E, thành phố B, tỉnh

Đ xác định tình trạng bệnh tật của ông Y H bị liệt nửa người và có những biểu hiện bất thường, không thể chăm sóc bản thân.

[2.2]. Căn cứ vào Kết luận pháp y tâm thần số 103/KLGD ngày 19/5/2021 của Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Tây Nguyên. Kết luận “Đương sự Y H; Sinh năm: 1956; Giới: Nam; Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Tổ dân phố 3, phường E, thành phố B, tỉnh Đ; Kết luận về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh: Sa sút trí tuệ + Liệt 5 người (P) sau tai biến mạch máu não [(F01 + G81) - ICD10]. Hiện tại đương sự: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi”.

Xét việc bà H'R yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Y H mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự, nên cần chấp nhận.

[3]. Xét nguyện vọng của bà H'R cũng như những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đề nghị cử bà H'R là người giám hộ, người đại diện theo pháp luật của ông Y H;

Xét bà H'R là người có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, tư cách đạo đức tốt, chưa từng vi phạm pháp luật đáp ứng các điều kiện quy định tại Điều 49, Điều 136 BLDS và Điều 378 BLTTDS cần xác định bà H'R là người giám hộ của ông Y H; đồng thời xác định mọi giao dịch dân sự của ông Y H đều do bà H'R xác lập, thực hiện theo quy định tại khoản 2 Điều 22 BLDS; thực hiện quyền và nghĩa vụ theo quy định tại các điều 57, 58, 59 BLDS.

[4]. Về chi phí tố tụng: Không có.

[5]. Về lệ phí: Bà H'R phải chịu 300.000 đồng lệ phí việc dân sự sơ thẩm, nhưng do bà H'R là người cao tuổi và là dân tộc thiểu số nên được miễn toàn bộ tiền lệ phí.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 khoản 1 Điều 149, Điều 361, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Các Điều 22, 49, 53, 57, 58, 59 và 136 Bộ luật dân sự; Khoản 1 Điều 37, điểm d khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà H'R.

Tuyên bố: Ông Y H mất năng lực hành vi dân sự.

2. Người giám hộ (đại diện theo pháp luật) của ông Y H là bà H'R (là vợ).

- Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ:

+Nghĩa vụ của người giám hộ: Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ; Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự; Quản lý tài sản của người được giám hộ; Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

+Quyền của người giám hộ: Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ; Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ; Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

Người giám hộ của người mất năng lực hành vi dân sự có trách nhiệm quản lý tài sản của người được giám hộ như tài sản của chính mình; được thực hiện giao dịch dân sự liên quan đến tài sản của người được giám hộ vì lợi ích của người được giám hộ.

Việc bán, trao đổi, cho thuê, cho mượn, cho vay, cầm cố, thế chấp, đặt cọc và giao dịch dân sự khác đối với tài sản có giá trị lớn của người được giám hộ phải được sự đồng ý của người giám sát việc giám hộ.

Người giám hộ không được đem tài sản của người được giám hộ tặng cho người khác. Các giao dịch dân sự giữa người giám hộ với người được giám hộ có liên quan đến tài sản của người được giám hộ đều vô hiệu, trừ trường hợp giao dịch được thực hiện vì lợi ích của người được giám hộ và có sự đồng ý của người giám sát việc giám hộ.

3. Về lệ phí: Bà H'R là người cao tuổi và là dân tộc thiểu số nên được miễn toàn bộ tiền lệ phí dân sự sơ thẩm.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Đương sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định, đương sự vắng mặt tại phiên họp thì thời hạn kháng cáo tính từ ngày nhận được quyết định hoặc được tổng đạt hợp lệ.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Phòng Kiểm tra-TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND tp. Buôn Ma Thuột;
- THADS tp. Buôn Ma Thuột;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ, Vp.

THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Hồng Thanh